

CATALVNYA SOCIAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5, BARCELONA APARTAT 273
TELEF. 1114

La mort del socialisme i la renaixença catòlica

Directament, o indirectament, sota el seu nom, o sota noms manllevats, es el catolicisme el que ha fet avortar el moviment revolucionari a Europa.

Es tracta del catolicisme en un sentit molt vast: volem designar, amb el nom de catolicisme, aquest conjunt d'idees, de doctrines, de sentiments, de concepcions, que resten vivents en els pobles cristians, adhuc entre aquells que compten un nombre important d'incrèduls, de no practicants o de practicants sense gran fervor. Els pobles de la república cristiana, fins i tot disposats a l'anticlericalisme, porten en llur esperit una concepció de la vida econòmica i social, que exclou radicalment tota realització social basada en la concepció materialista de la història i damunt la lluita de classes. Segons la fe catòlica i les seves disciplines, la vida social és una associació de famílies, la vida econòmica, una associació de professions que es limiten l'una a l'altra en mires al bé comú. Mentre aquestes concepcions siguin vives a Europa, i ho són, no hi ha lloc pel socialisme marxista. Adhuc fora de la fé, i la verificació per l'anàlisi científic de les veritats socials religioses ha refermat, singularment entre nosaltres, la influència dels punts de mira tradicionals catòlics.

Però tot això que tendeix al catolicisme—el qual no val, en definitiva, sense la fé—aquest catolicisme difús no hauria portat més que la resistència passiva si no hagués tingut l'ajuda de un moviment positiu de grups actius i creadors. Però, aquesta acció positiva s'ha produït, manifestament, i si les nacions cristianes han estat capaces de deturar el bolxevisme, és perquè l'han superat, amb la voluntat de produir una creació nova que el fes esdevenir impossible. Evidentment, no han pres la decisió de romandre sumises al capitalisme, que no és, per cap titol, una doctrina econòmica social. Tethom sent instaurar un ordre en que l'home no estigui sumís al diner; la més gran part dels esforços convergeixen vers la organització d'una economia i de una vida social, la base de la qual serà la família i en la qual les institucions pròpies dels temps moderns faran entrar en l'esfera de la realitat el just salari, el benefici just. Idees que són específicament catòliques i que revelen un pensament catòlic actiu.

G. VALOIS.

(De *Revue universelle*).

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

L'atenció de tot Espanya, en el present moment, està fixada en el problema bèl·lic del Marroc. Sembla que l'Alt Comissari d'acord amb el Govern està preparant un ample plan de campanya que d'una vegada i el més ràpidament possible posi en el lloc degut les nostres coses a l'Àfrica. L'opinió està desitjant que això arribi, que els moros sofriixin el càstic corresponent a llur traïdoria, i que la nostra supremacia quedi afermada de una vegada en aquelles terres tan regades amb sang de germans nostres.

Mentrestant, les nostres tropes han ocupat ben gloriosament unes posicions properes a Melilla, han fortificat admirablement aquesta plaça i segueixen fent els preparatius per al desenrotll de l'atac general. Es diu, així mateix, que els moros preparen altra ofensiva contra nosaltres, que compten amb canons i ametralladores i que Abdelkrim, el capdill traïdor, té concentrats els presoners espanyols aprop de Nador exigint, pel rescat dels mateixos, una forta quantitat.

Arreu les sotscripcions i els oferiments abunden en benefici de la campanya d'Àfrica. Es sent arreu un entusiasme poc cridaner, però seré i assemsat. ¡Déu faci que no resultin estèrils tants sacrificis!

El nou govern ha quedat definitivament constituït amb l'acceptació de la cartera de Hisenda per don Francesc Cambó. Espanya sencera espera l'acció del nou Ministeri, quins homes inspiren confiança a l'opinió. Sembla que començarà el mateix per investir (com ja està investint el problema del Marroc, i que anirà desseguida a l'estudi d'un pressupost nivellat, en lo que això sigui possible (ja que el desnivell actual és de mil milions, que es calcula pujaran a dos mil amb la campanya del Marroc) així com a la renovació del contracte amb el Banc d'Espanya, que fineix dintre de poc. En realitat, davant de les circumstancies presents, cap polític podria negar al senyor Maura la «contribució de patriotisme» que ell mateix demanava. Son molt greus els moments presents per a que ningú pugui defugir treball i responsabilitat mentre els nostres germans vessen llur sang i la nostra Hisenda gasta els milions a grapats.

Els temporals darrers han causat molt dany en determinats llocs d'Espanya. Cata-

lunya no ha sigut pas la regió que ha rebut menys, doncs la provincia de Tarragona ha estat greument perjudicada.

I les pluges van estenent-se i l'estiu apatant-se, laquest istiu que ens ha donat una calor asfixiant, uns aiguats molt més perjudicials, collites perdudes en gran part, com la del vi, i la tragedia del Marroc! Mal record ens deixarà.

ESPANYA ENFORA

El problema de l'Alta Silesia segueix donant joc a la diplomacia. Després de l'acord del Consell Suprem trametent la delimitació de fronteres a la Societat de les Nacions, ha vingut l'acceptació de l'encàrrec per part de aquest organisme internacional sempre que el mateix li sigui conferit sense restriccions ni delimitacions de cap mena. El nostre Embaixador a Paris, senyor Quiñones de León sembla que ha rebut l'encàrrec d'actuar de ponent en aquest delicadíssim afer que tan apassiona tot el Centre d'Europa.

A Anglaterra segueix tramitant-se l'assumpte espinós i complicat d'Irlanda. Es diu que la resposta dels sin-feiners al Govern anglès no serà pas en el sentit d'acceptar les proposicions del mateix respecte al plet de Irlanda. I els més optimistes afeigeixen que, a pesar d'això, la resposta deixarà porta oberta per a seguir en negociacions Lloyd George i De Valera. De totes maneres, el «Daily Mail» creu sapiguer que el Gabinet anglès ha nomenat en el-seu sí una comissió pel cas, que creu probable, de que la qüestió irlandesa evolucioni en un sentit imprevisit.

L'aprovisionament de Rússia ja ha començat. Els nordamericans han posat ja mans a l'obra, i, els diaris asseguren que les quantitats d'abastiment que es porten rebudes arriben a trenta milions de dolars. Molt és això; però molt poc si es té en compte la situació d'enorme miseria de tants i tants milions de sers humans com constitueixen l'ex-imperi dels Czars. El Govern bolxevic s'ha posat en absolut a la disposició dels Governos que l'aprovisionin, amb els escassos mèdis de que disposa. ¡An això ha arribat aquell orgull dels homes que blasfemaven de tot l'existent a base d'un assaig mil voltes fracassat en l'història del món!

La guerra entre Turquia i Grecia segueix favorable a la segona nació. Les seves armes

van de victòria en victòria, tant que han obligat al Govern anglès, segons sembla, a formular quiscuna protesta davant el Govern grec notificant al mateix que les potències de l'Occident no toleraran que els grecs arribin a ocupar Constantinopla.

Els comunistes alemanys han tornat a donar proves de la seva impetuositat. Es cosa demostrada, però, que Alemanya no deixa imposar-se per tan poca cosa. El comunisme, després del fracàs rus, no pot ja aixecar el

cap en lloc d'Europa, i menys a Alemanya.

Els Estats Units segueixen preocupant-se de la qüestió del Pacífic, de tanta transcendència per a ells. Tampoc el Japó es descuida sobre el particular; i fins Anglaterra sembla que hi comença a tenir, com en tot, els seus plans. Veurem com anirà la Conferència de Washington, que pot ésser decisiva sobre aquest assumpte complicat, que és l'assumpte del porvenir del món.

ONESELF.

Simbolisme bolxevista

JUDES ISCARIOT

«Le Figaro» publica una relació que fa M. Henning Kheler, qui ha estat molt temps delegat de la Creu Roja a la Rússia Oriental, a la Sibèria i a la Ucraïna, i que va assistir, a Sviagorod, a una cerimònia extravagant, presidida per una cupletista, Dolly Michailowna.

«Dolly Michailowna passa davant de les tropes. Va vestida d'una mena de brusa blanca, pantaló gris, polaines i un casc com el que porten els aviadors.

Terminada la revista, veiem avançar un jueu tot brut, que s'explica de la manera següent:

—En ma qualitat de president del soviets local, he decidit aixecar en aquest jardí un monument a un personatge il·lustre. L'escollir-lo confesso que ma fet dubtar molt. De primer havia pensat en Llucifer: és un rebel i podia convenir al soviets exaltar-lo. Havia pensat també en Caim, un altre rebel honorable, però per desgracia se sap poca cosa de la seva existència. Aleshores vaig escollir un home que durant molts segles és objecte d'ultratges i d'anatemes. Aquest home a qui hem de glorificar a despit de les societats capitalistes i burgeses, és Judes Iscariot.

Dit això, Dolly Michailowna fa caure el drap que tapava l'estàtua, i veiem un repugnant ninot de fang empastifat de mangra. Es Judes.

Confusament veig la multitud que, sense saber per què, fa la senyal de la creu; confusament veig que el president del comitè abraça a Dolly Michailowna, i sento que aquesta m'abraça a mi.

Els meus ulls van del Judes que sembla

fer ganyotes a la cara pintada de la cupletista i al posat sever del comandant de les tropes. I contemplant aquests personatges i la gentada inconscient que els volta, em sembla que se m'emporta un torbellí, i sento una esgarripança...

«Le Figaro» afegeix:

«Millor que els arguments dels sociòlegs amics o contraris de les doctrines comunistes, millor que tota lloança o tota acusació, aquest fet dona gran claror damunt del dogma bolxevista. Així s'expliquen les convulsions del poble rus, sa anèmia lenta i progressiva, son gust per l'horror, sa violència, ses claudicacions. La inauguració de l'estàtua de Judes Iscariot incloïa la prometença de la fam, de l'epidèmia, de totes les tristeses i totes les misèries del món. Ara, sabem bé que la Rússia dels Soviets, està plena de boigs.»

Un temps la Revolució Francesa, després d'enrunar tots els altars, n'aixecà un a la devesa «Raó», era la soberbia humana llençant de nou el satànic «non serviam».

La raó idealisada mitològicament, era una prova d'orgull i d'impietat grollera.

Avui ja la Revolució Russa, parodiant tota la labor revolucionària, ha caigut en el paroxisme i vessania més degradant.

Després d'enrunar tots els símbols de l'ordre i de la virtut per a substituir-los per altres més purs, aixeca una estàtua al personatge més vil i repugnant de la història, a Judes Iscariot, sentint-se, naturalment, simbolitzat per ell.

La revolució francesa en mig de tot aixecà l'altar a la raó que és quelcom noble; la revolució russa encarna tot el seu ideari en la perfídia, la venalitat i la degradació del traïdor.

Si pels fruits judiquem l'arbre, la revolució russa, resta ben qualificada: és pèrfida, crudel, venerable i vil.

El segur social a Espanya

En materia d'accidents del treball no tenim a Espanya un veritable règim de segurs. La llei de 30 de Jener de 1900, lloable en molts aspectes, carrega la responsabilitat del pagament de l'indemnització única i exclusivament al patró, a l'amo, però no l'hi imposa el segur de la mateixa. El patró pot, si vol, assegurar a l'obrer l'indemnització en companyies an aquest fi autoritzades pel Ministeri del Treball (abans pel de Governació); però no se l'hi obliga a fer-ho. I així, l'obrer en un moment determinat, pot restar sense indemnització d'accidents, perquè es trobi front a front d'un patró insolvent.

A l'Institut de Reformes Socials es deu un projecte per a la constitució d'un fons de garantia pels cassos de mort o d'incapacitat absoluta i permanent i sempre que el patró o la societat de segurs no l'haguessin satisfet. Però dit projecte, com tants d'altres, a les Corts segueix dormint un somni que pot ésser definitiu. Així queda, per tant, establerta l'obligació de pagar l'indemnització, però sense seguretat de cap mena per part de l'obrer de que així es faci. No podem dir, doncs, que tinguem a Espanya, avui per avui, veritable segur social d'accidents.

Tampoc tenim segur d'invalidesa. Dins la nostra complexa legislació administrativa es troben indicis d'aquest segur en la llei d'accidents del treball ans esmentada. I fora de això, solament la R. O. de 12 de Març de 1917 referent a la distribució de bonificacions de l'Institut Nacional de Previsió pot donar-nos una idea d'aquest segur. En l'article 75 d'aquesta disposició reglamentaria es reserva a l'associat a la corporació sòdita «la facultat de convertir en renda vitalícia immediata la diferida contractada, regoneixent-se-li la pensió corresponent a la seva edat a l'ocorrer l'accident i les imposicions que acrediti en son favor, a no ser que resulti una pensió inferior a 60 pessetes anyals, compreses les bonificacions declarades, en quin cas s'aplaçarà dita conversió fins a la data en que la pensió arribi a l'esmentada quantitat, al menys». Com es veu, no es pot parlar aquí, encara, seriosament de segur de invalidesa.

L'any 1910 va començar l'Estat a preocupar-se del segur contra l'atur forçós. I una comissió d'espanyols, anà a l'estranger a estudiar l'assumpte, i M. Varlez vingué a Espanya. Com a resultat pràctic de tot això, nomenarem les següents disposicions: el R. D. de 25 Maig de 1917, establint al Ministeri de

Foment un centre d'informació per a la col·locació d'obres; altre, de 12 de Juny del mateix any, manant que les Cambres Agrícoles organitzin oficines de col·locació; i una R. O. de 22 de Setembre de 1919 encarregant a l'Institut N. de Previsió la redacció d'un projecte de llei global sobre el segur contra el *chômage*.

Això, completat amb quiscuna disposició de la Conferencia de Washington respecte a la protecció internacional dels obrers en el ram de segur referit, és tot el que a hores d'ara tenim a Espanya. Pot dir-se, doncs, que el problema de l'atur forçós és aquí un problema estudiat; però que no compta encara amb traducció en la pràctica, ja que les disposicions legals esmentades han caigut, com tantes altres, en aquell clos d'inutilitats polsoses que s'en diu l'Alcubilla.

El segur de maternitat no ha tingut altra traducció que mitjançant l'iniciativa privada de la Caixa d'Estalvis de Guipuscoa i una que altra manifestació a Catalunya. I pel que es refereix al retir de vellesa, no hi ha necessitat de esmentar lo fet, perquè ara és rescent i es porta a cap molt seriosament.

* * *

Tota aquesta tasca, com es veu, és fragmentaria. Però és natural que així sigui en una materia tan difícil i tan complexa com aquesta del segur social obligatori. Alemanya, ans d'arribar al seu Còdic d'assegurances de 11 de Juliol de 1912, va estar legislant de des de 1883. Res té de particular, doncs, que nostra tasca sigui vacilant i per parts.

De totes maneres, el pensament en materia de segurs socials s'ha arribat a concretar en un plan orgànic. Es aquest l'aprobant per la Conferencia de Madrid de 1917, del que val la pena de parlar i del que ens ocuparem, per vulgaritzar-lo en un altre article.—Josep M. GICH.

Sobre alló mateix

A Rússia el govern, diguem-ho així, dels Soviets, s'ha vist en la necessitat de restablir la propietat privada urbana perquè les cases s'arrunen i ningú en fa cap de nova.

El Secretari de la Federació Americana del Treball, Mr. Gompers, ha dit a Tolonto, a millars d'obres, que el marxisme és catàstrofic i l'errunament de la causa obrera a

Son quiscunes les entitats obreres que van fent-se càrrec de que el joc dels tres vuits és un joc perillós de jugar en aquestes circumstancies. En el camp agrícola ja no el juga ningú. S'anirà continuant...

Il·lusions i realitats

La Roseta quan s'apropa la festa major, sent una alegria indefinible. Quan el cel és gris i les muntanyes blanquejen, curulles de neu, i els arbres estenen les branques nues, la Roseta evoca els dies xardorosos de l'istiu i la festa major, que atrau el jovent de la ciutat. Es tan trista i migrada la vida camperola! Ella que és de mena somniadora, voldria que arribés un jove de ciutat, amable i elegant que s'enamorés de les seves gracies i se l'emportés ben lluny del poble. Si no tèmés les enraonaries de les amigues envejoses i de les velles mossegaires, es faria un vetit ben llampant per tal que els joves de seguida s'adonessin d'ella i la treguessin a ballar. Sent una passió subjugadora pel ball. Li plau dansar amb les galtes roges, els cabells voleiant al grat del vent i amb el pit pantejant. Quan el ballador pondera les bel·leses del seu rostre i el brill dels seus ulls somniadors i la vermellor dels seus llavis bellament arquejats, s'estremeix de goig i esclafa a riure esbojarradament.

La dansa té per ella una fascinació irresistible. Sent una frisança tan gran que si no dansés es moriria.

No la sermonegeu pas i li feu veure els perills del ball, perquè no us escoltaria. Dieu-li que a taula no hi ha pa ni bones menges, però no li digueu que no pot dansar, car es revoltaria furiosament contra vosaltres. I no obstant la Roseta és una bona noia, però és irreflexiva i no pensa.

Han arribat calmosament dos carros, atapeïts de fustam i de robes llampants. La Roseta en veure'ls arribar ha sospirat dolçament. Ja sabia que arribarien i els esperava de la finestra estant.

A posta de sol es veieren ja plantats els primers pals que havien de sostenir l'envelat. La mainada fent una gran cridadissa, s'enfilava dalt dels carros i desfeia els embalums que contenien els cortinatges. L'endemà ja estava gairebé enllestit.

La Roseta anà a veure'l amb una gran il·lusió. El trobà petit. Li semblava que no hi podrien ballar gaires parelles i temia no trobar ballador.

El dia de la festa major arribà amb un gran trilleig de campanes. Les noies tenien ja preparats els vestits més enflocats i els joves començaven ja a disputar-se les balladores més gracioses i gentils.

La festa major es un oasi en mig d'un desert, una llenca de cel blau, un raig de llum entre tenebres. Es l'únic dia que la gent no treballa de cara els terrossos i que s'adona que viu.

La Roseta amb les seves amigues va a ofici. L'església és plena a vesar. Ha arribat un predicador de molta fama que els parlarà, com cada any, de les gestes i miracles del Sant Patró. La gent del poble el venera i l'estima perquè quan la terra es clivellada i el blat de moresc s'esgrogueix i cauen cremades les fulles dels arbres i les fonts s'estronquen, el treuen solemniament de la parroquia i miraculosament els camps verdegens i ragen les fonts i cau del cel l'aigua cobejada que fecunda la terra.

La Roseta a pesar de la seva folia per la dansa, no deixa mai d'assistir a ofici. Comença la festa religiosa i dalt del chor canten, entre altres, el fill de sabater i el fill del baster que són els únics que saben una mica de música. Els musics d'envelat, bo i pensant amb l'arros suculent que els espera a l'hostal, toquen una missa diem-ne missa, amb obligat de cornetí i composta amb retalls d'operetes vieneses i amb fragments d'òpera estantissa. El metall estrident ressona sota les voltes del temple i l'orgue s'ho escolta pacientment, sense capir per quin motiu el dia de la festa major han de supplantar-lo les timbales i els platerets. El bon orgue, sospirant melangiosament exclama: Ara digueu, perquè existint tanta música religiosa que desvetlla sentiments nobilissims i acosta l'esperit a Deu, han de cantar una missa tan vulgar i xavacana. Ah! si estimessin una mica més el cant gregorià no hi hauria necessitat de fer tocar les timbales, el cornetí i els platerets i la gent apendria de lloar dignament a Deu. Deixem-nos de filosofies va dir el vell orgue i s'adormí per tal de no sentir els udols del fill del sabater i del baster i les estridencies esgarri-foses del metall.

Un cop acabat l'ofici la gent s'escampà pel poble, omplint les fondes i els hostals.

La Roseta abans de passar la porta de casa seva, veié passar un estol de joves mol ben abillats i exclamà amb una gran dolçesa: El cor ja m'ho deia que aquest any també vindrien joves distingits. Una banda seguia els carrers més concorreguts del poble.

Havent dinat les noies s'agencaren coquetament. Hi havia competència de vestits. Les més riques se'ls havien fet portar de Barcelona. L'envelat començà d'omplir-se. Quan l'orquestra tocà el primer vals era ja ven plé. El cornetí bufava tan fort que hauriau dit

que es movien els llampants cortinatges. Les noies tenien les galtes enceses. Bromejaven amb els joves i feien grans rialles. A dins de l'envelat hi havia una atmòsfera irrespirable.

En sentir-se les primeres notes del segon ball, un jove molt elegant preguntà a la Roseta si volia fer-li la mercè de ballar amb ell. La Roseta s'aixecà d'una revolada de la cadira i acceptà el braç del galant ballador. Oh! quina delícia! Hauria volgut que el ball fos interminable. El ballador li parlava amorosament a cau d'orella i ella se l'escollava embadalida. Que bé parla, pensava la Roseta. Vet aquí un jove ben elegant i ben simpàtic que podria fer la meua felicitat. Quan l'acompanyà fins la cadira on seia, perquè ja havia acabat el ball, la Roseta senti una gran tristesa. Potser no ballarà més amb mi, es deia. Però no fou així. Al ball següent tornà a oferir-li el seu braç i ella l'acceptà novament ben agraïda. El galant ballador, li va dir que era molt formosa i que tenia els ulls encisadors. Li parlava amb tanta emoció que ella agraï els seus elogis amb un somris. Li va dir que era estudiant i que de seguida que acabaria la carrera es casaria amb ella. La Roseta no sabia que dir. No més feia que somriure i mirarse'l amb una gran dolcesa. El jove festejador ballà amb ella tots els balls i cada vegada mostrava una passió més encesa. La Roseta estava boja d'alegria. En sortir de l'envelat trobà la Maria, la seva amiga més íntima i li va dir: ja he vist que has estat galantejada tota la tarda per un jove foraster. Sembla estrany que siguis tan eixelabrada, Roseta. Tant que t'estima En Lluís. Haguessis vist quin posat més trist feia, veient-te als braços d'aquell jove desconegut.

No m'agrada, En Lluís, és massa rústec.

La Roseta acudí al ball de la nit ben empolainada. L'envelat era plè, però aquell jove no hi era. La Roseta senti al cor la fiblada del desengany. Una amiga li va dir que l'havia vist a l'estació amb altres joves forasters. I així era en efecte. Se n'havia anat a un altre poble a jugar amb el cor d'altres noies enamoradisses. La Roseta sortí de l'envelat amb els ulls plorosos. La Maria la seguí i en arribar a casa va dir-li: Ho veus, Roseta, com son aquests joves galantejadors. Si no t'havia vist mai, com vols que t'estimés amb tanta passió? T'ha fet servir de joguina. Ja ho podies comprendre que un jove tan elegant no era per tu que, al capdavant ets una pobre camperola. No somnis mai amors impossibles. Els amors de novel·la, son per les noies malaltisses. Estima serenament. Quan l'amor no es sinó una il·lusió, en posar-se en contac-

te amb la realitat, s'esvaeix com el perfum d'una flor. En Lluís és rústec, però t'estima. Si et cases amb ell viuràs feliç. No passarà les nits de lluna plena, dessota la teua finestra amb un cavall blanc, però amb la suor del seu front et pastarà el pa de cada dia. No ets tu una noia humil? doncs acontentat amb un home bó i humil, car no esperis que arribi de llunyes terres aquell enamorat, o millor dit aquell fantasma que ha creat la teua imaginació exaltada.

Somnia tan com vulguis, però sempre abans d'obrar, procura tocar de peus a terra.

La Roseta, fent un gran plor, es llançà als braços amorosos de la seva amiga.

CIVERA.

Els retirs obrers

Propagandes fructíferes

Amb molt de gust donem compte de com és acollit aquest benefici social per una xarmosa entitat d'obreres de nostra terra. Es trata del «Patronat del S. C. de Jesús per a Obreres», de Mataró, que establí i dirigeix un dels homes d'acció més il·lustrat i ben orientat de Catalunya: Mossen Josep Valdé.

A fi i efecte d'assabentar a les aixerides obreres de la secció de la «Caixa dotal i Pensions», del Patronat es va donant allí un seguit de «parlaments-comentaris» respecte al Régim de retirs obrers, força interessants. A escoltar-les, i amb atenció ben sostinguda, acudeixen les associades tots els dies sense faltar-n'hi casibé cap, essent cosa que dona bó de veure i de sentir, perquè els fruits no amaguen pas. Tant és així, que ja una trentena de les obreres han demanat llibretes per a millorar la pensió inicial amb la cooperació personal propia.

D'això s'en diu sembrar i collir a l'hora!

Molt bé per elles, que tant alt posen el seu nom d'obreres socials i el del Patronat on es formaren.

I al seu aciencat i activíssim Director, felicitacions coralíssimes.

La causa dels abusos socials

ELS ABUSOS NO SON IMPUTABLES AL CRISTIANISME.—Es dirà que entre molts patrons que's titulen catòlics no hi impera aquell gran esperit d'amor i de justícia social que reclama el Papa dels obrers; però, no es el seu procedir conseqüència del catolicisme, sino del acomodaticí esperit lliberal que s'ha filtrat arreu, volent agermanar la veritat amb l'error, la virtut amb les passions, com si nostre Déu fos un Déu estult, que es pagués de vinclaments i bones cares, per uns que girats d'espatlles el burlin i menyspreuin. I si fins entre el patronatge verdaderament catòlic hi ha imperfeccions, s'han de imputar als efectes del pecat original, dels que ningú se'n despulla, d'aquesta lacra que explica totes les caigudes de l'humanitat, i que negada pels impius, fa de la psicologia humana un misteri, com diu August Nicolas.

S'han d'imputar aquelles imperfeccions al home vell que rodola vers el mal, per més que l'home nou, el redimit per la gràcia, senti el desig d'obrar el bé; quin doble home, no hi ha ningú, obrer o patró, que es puga escusar de dir com Lluís XIV, escoltant a Racine que glosava a Sant Pau, «an aquests dos homes jó els conec molt bé». I tot això olviden els acusadors del catolicisme, no volguent sapiguer que si es complissin integralment les seves doctrines, no hi hauria una sola injustícia a reparar, i l'efusió del amor i de la caritat cristiana faria de cada explotació una gran família que fondria en un el sentir de tots els seus elements, perquè serian uns sols els interessos, les penes i les alegries de la gerarquia industrial.

EL VERDADER ESPERIT DE L'IGLESIA.

—Jo se dirvos, en prova de lo manifestat, que de les teories cristianes en materia social han derivat les escoles socialista i comunista quant tenen de bo i viable, que—com escriu l'impíus Renan—lo que té de civilització la època contemporània, es encara l'aroma que exala un vas que ha contingut les essències cristianes; i per aixó la nostra teoria ha sigut nomenada socialista cristiana, pels nostres mateixos enemics.

Jo sé també que quant el mon social, esma-perdut despres de la Comune de Paris, es ve-

gé sorpres per la lluminosa Encíclica «De Conditione opificum», els socialistes titularen seu a Lleó XIII; sé, que quant el P. Gerard predicava el catolicisme social al teatre del Bosc, de Barcelona, curull d'obers radicals, era tal l'entusiasme, que l'haurien passejat trionfalment, si la seva modestia ho hagués consentit; i sé finalment que, quant les veritats del cristianisme es filtren amb la seva pura suavitat en l'ànima generosa d'un revolucionari, extraviada de bona fe per les falses doctrines, com la de Cameli, de les estridències del bolxevisme que li ha valgut l'expulsió d'Italia, passa a les sublimitats del sacerdoti catòlic, director avui de l'acció social de Cremona.

I es que les ensenyances de l'Església son molt altres de lo que's fa entendre a les masses poc cultes, i sobre tot son ben altres de com per molts es practiquen.

Com no han d'esser altres, si dels manaments del decàlec, set d'ells ens marquen obligacions d'amor i justícia vers al pròxim? Com no, si Jesucrist, amb unes senzilles paraules, llessà la fórmula precisa, única, per armonitzar el mon, per filtrar a la societat el ritme de la pau, resumint en una curta frase la solució del magne problema, amb les paraules mes dolces que brollaren dels seus llavis: **ESTIMEUSE ELS UNS ALS ALTRES, NO AMB PARAULES, SINO AMB LES OBRES?** Com no, si quant la doctrina evangèlica vol sublimar-se a la perfecció, matant tot egoisme, diu al jove cumplidor dels manaments: ves, desfes-te de lo que tens, i donau als pobres?

Resultaria edificant, reproduir un hermosíssim text, que confirma mes paraules, publicat per un socialista a «La Feuille Commune» del 27 de Novembre de 1919, contestant a Mr. Sancerme, en el que, precisament de lo que's dol l'autor, es d'averse arrencat de l'enteniment i del cor dels homes la doctrina i sentiments cristians, motivant que's fasi com obert a totes les tempestats de la rebeldia, a totes les rebelions de l'odi i de l'enveja; i afejeix que per a suavitzar aquests sentiments no hi ha altra via que apel·lar als sublims manaments, inexorablement lògics, de la doctrina cristiana.

Josep CIRERA SOLE.

Conversa de Patró i Amic

Patró.—I que m'en diu de la llei de retirs obrers? Una exacció tant gravosa damunt la indústria, total per a passar als obrers, quan siguin vells, la miseria d'una pesseta diària, que no n'hi ha ni per esmorzar. ¿Ja sab que s'han calculat en un cinquanta per cent les despeses d'administració d'aquest segur; que diu que s'han nomenat vuit mil inspectors especials?... Vet'aquí on anirà a parar la part principal de les tres pessetes per mes i per obrer que hem de pagar. Una pila de gent en viuran, i l'obrer no en tocarà més que les escurrialles. I tot és així.

Amic.—Sí, tot és així. Jo soc de l'opinió de vosté en quant al judici general sobre el Retir que han implantat. Sinó que en dedueixo conclusions distintes. Primerament, trobo que els patrons en lloc de gallejar contra l'Estat, haurien de sentir-se un xic avergonyits de que l'Estat faci—fent-ho malament i car—ço que ells podien i devien fer, i ningú tant bé com ells sabria fer-ho amb la menor despesa i el major profit. I fent-ho els patrons, ni l'Estat s'en engreixaria, ni en xuclarien els paràsits.

Patró.—Home, ò no és prou complicada i carregosa la vida del patró—del qui de la fàbrica, s'en cuida, s'enten—que encara vol afegir-hi més obligacions? El jornal mateix, sab vosté ço que costa, moltes setmanes, de reunir els cabals suficients per a pagar-lo, i curariem encara de pensions i vells i malalties?

Amic.—Això em du a la segona conclusió que dedueixo del meditar sobre la nova llei. El mal de vostés, patrons—ja sab que li parla un amic lleal—és no haver vist que si fins ara a les relacions de amo a treballador les hi donaven vostés un valor, posem *J*, concretant-ho al jornal, com vosté diu, la realitat imposa dedicar-hi altre suplement d'atenció, posem *n*. De manera que l'obrer representa davant del patró modern el valor $J + n$. Aquesta *n* és una incògnita, si vol, es un valor indecís, indefinit, enigmàtic, però representa *qualcom més* que el simple jornal. Tal volta—i jo ho crec així—és un valor moral, però que *cal sumar-lo* a l'esforç que l'amo feia per a pagar el setmanal.

Patró.—¿I afegirem al pes del jornal altre càrrega, oi més indefinida?

Amic.—No la afegirien, per la senzilla raó de que ja la han afegida. Repassi les despeses

generals, als seus llibres; hi trovarà una serie d'esmerços fets per causa de les discussions sobre el jornal. Bé poden, aquelles despeses englobar-se en un terme així com *ultra-jornal*. Ja no parlem del capítol de pèrdues per vagues, locauts, boicots i sabotatges. Vosté, és del Sometent, i això ja em va dir un dia que molts diners li costava. Vosté pagà al Sindicat fortes multes. Certes partides que no es sab ni es sabrà mai si son multes o subvencions, si son voluntaries o forçades, si son pel sindicat *a* o pel sindicat *b*, cal tantmateix afegir-les. Vagi sumant les infinites suscripcions, donatius, homenatges, a honor de víctimes o recompensa d'autoritats que vosté ha signat i engroixit. Vosté és de la Federació Patronal del seu ofici—creada per resistència—i sabrà el que li costa: tant per màquina o tant per obrer. Vosté paga la Comissió Mixta del Comerç en aquell rebut que m'ensenya. Finalment *per ara*, vé l'Estat i li treu els deu centims per obrer, diaris. Tot això és una floració nascuda del jornal. Tot això vosté ja ho pateix i ho paga, per causa del jornal, de més a més del jornal. ¿I de tot això, que en veuen els jornalers?

Patró.—D'això em queixo, que tot aquest immens parassitisme, ens xucla els quartos però l'obrer en queda eixut.

Amic.—Però una de dues, O vostés, vostés mateixos acontentant als seus obrers troven la manera d'eliminar aquest parassitisme, o resignin-se a que la vegetació parassitaria vagi creixent, creixent.

Patró.—El que és irriant és que després tothom es vanta de beneficiar als obrers... però sempre és el patró qui paga.

Amic.—Molt ben dit. Ara mateix, amb els diners del patró es llueix l'Estat. L'Estat protegeix i el patró paga. Però, molesta la intervenció de l'Estat? Doncs no donar-hi pasta. Ridícula i tot, la pesseta de l'obrer jubilat, ni aquesta pesseta tenen molts pobres que han treballat tota sa vida i es veuen vells en la miseria més negra.

Patró.—Però, tornem-hi! Es que jo no puc pensar-hi: no tinc temps, ni atenció per allò.

Amic.—Doncs, miri, tota la filosofia pràctica de la qüestió social, és que en les miseries dels obrers de casa seva sempre hi haurà gent que tindrà temps de pensar-hi, i que es cobrarà la estona. I tota la filosofia de la solució està en que el patró, trovi la manera de pensar-hi ell. Si això és demanar-li un esforç heroic, fins que vingui aquest esforç heroic de cada patró, tindrem guerra social... i parassitisme social.

R. RUCABADO.

No et queixis pas, moro. En terra de cristians, ells amb ells es maten encara amb menys cerimonia.

Els latifundis de Catalunya

Catalunya, la terra anomenada de la petita propietat, també té els seus latifundis. Al Vallés mateix, a no gaires hores de Barcelona, es troben extensos latifundis de boscos i clapes grogues de terra campa o de prades d'aufalc i trepadella que pasturen els remats del Pirineu a l'hivern.

Sobres els latifundis de Catalunya, crec que es convenient distingir les grans heretats, gairebé del tot explotades per parcers i arrendadors, i les que llevat d'alguna clapa de terra conreable són ocupats per boscs lliurats a la producció espontànea.

Els primers, els qui exploten munió de parcers i arrendataris, pel cantó econòmic no constitueixen cap frau a la societat, ni cap minva a la producció col·lectiva. Els altres, cal estudiar-los abans i anar una mica en compte a afirmar-ho. Ara, així, tal vegada els primers més que els segons, en les actuals circumstàncies socials poden congriar conflictes.

Jo penso que els latifundis de Catalunya van units indisolublement a l'història de la nostra institució de l'hereu. Allí n'hereuatge s'ha conservat íntegre i s'ha aplicat amb rigidesa, com per exemple al Vallés, la parcel·lació de la propietat avui, poc ci poc cà, és igual que al quatre cents. Unes propietats, les més petites, medeixen la mateixa àrea, que quant la revolució dels remenses. Altres, les més extenses, les que propiament constitueixen els latifundis, tenen un marcat encuny feudal. Altres n'hi han de relativament extenses, que s'han acoblat dues o tres alhora o per casament d'hereu amb pubilla, o per... deutes insatsifets. Aquestes propietats, per l'institució de l'hereuatge, aplicada amb fidel rigidesa s'han conservat integerrimes fins avui com al quatre cents.

El no dotar als fadrísters amb terres, per por de esmicolar la pàtria hereditat, a la vegada que els ha incitat a l'emigració, ha fet que els fadriexterns amb els seus dots exhaurissin els estalvis de tota la generació anterior, que se'ls hagin endut cap a ciutat a posar negoci. La manca de bones fortunes per aplicar a la terra, en les cases pairals, crec que una de les causes és siguda aquesta. L'hereu sol a casa, guardador de la pàtria hereditat, no se l'ha pogut obligar mai a arrencar del herm més de lo que necessitava pera viure, o que li era prou per a conrear. Han sigut els desheredats de la fortuna que han anat a arrencar-la, fent pactes amb l'hereu, mitjançant la partamentaria, el xecis i la rabassa morta. Amb aquests

pactes, que no s'hi podia avindrer el fadrístern, a la vegada que es conserbava íntegra la vella hereditat, es posaven a explotació noves extensions de terra. I així, diem, que aquestes hereditats, que constitueixen latifundis, s'han destinat a la producció. Amb tot, gairebé en totes, hi queda encara part de bosc.

Els latifundis de Catalunya que encara avui són boscs extensos i que tenen un marcat encuny feudal, hem penso que no s'arrencaran car emigraren les famílies molt d'hora, abandonant-ho completament, sense cap més guardià que l'imperi de la llei general. La causa d'aquestes inicials emigracions, cents cops eren les guerres, la falta de seguretat personal, el canviar l'ofici de la terra per una professió lliberal, com consta d'alguna. No's pot dir categòricament que aquests latifundis de boscs, de terreny pla i aptes per altres cultures, constitueixen un frau social, car la producció de fusta i llenya i carbó és de si una riquesa. Ademés, de segur que gràcies a n'aquests boscs, regularitzant les pluges i humitats, són possibles altres conreus altament productius, com els mateixos cereals, i sobretot, la trapadella i l'aufalc en secar, per industrialitzar en llet i carn.

Els altres latifundis, els que estan explotats per munió de parcers i arrendadors, i que sembla que no importen cap minva a la riquesa social, aquests, Déu vulgui que no portin més d'un conflicte. Jo en molts punts he vist plantejat el problema no de reivindicacions de millores dels pactes, sinó que el parcer, censalista o arrendador volguer redimir la partamentaria, cens o arrendament, comprant-ho a l'amo, i aquest, o per creure més segura la riquesa imposada en la terra, o per un sentiment respectable a n'els seus avant-passats, de no desfer-se d'ella. I aquest esperit contrari de ambdues parts, afuixar les bones relacions i fer-les una mica tívants. El pagés que ha acumulat estalvi, i que té amor a l'ofici, frissa per emancipar-se de la senyoria de l'amo, i per col·locar el seu diner en terra. Quines pretensions són les més justes, les de l'amo, o les del parcer o arrendador?

No ho sé. Però em penso que sense propagandes violentes d'un cantó o de l'altre, i sense tampoc massa intervencions estatals, sobretot mancants un poder català coactiu, amb l'esperit cristià rediviu, pot arranjar-se. No ha arribat al camp de Tarragona, on el cens és quasi completament abolit o redimit, i la partamentaria en desuï, i gairebé tot pagés, amo de la terra que conreua?

Els altres latifundis, els de les planures

immenses, sense arbres i sense herbes, son ben poc característics de Catalunya. Si algunes n'hi han, Déu ens deslliuri que ens l'hagi de parcel·lar el govern. Si per cas, arreglin-los els sindicats amb el seu seny, amb el seu esperit d'empresa tant ponderat com han demostrat en alguna compra col·lectiva semblant. Si es lluny i incomunicat, el modest pagés, sol, no hi pot ni podria ampendre'n-hi res, sense arruinar-s'hi.

Angel GRAU.

La afició

Des del balcó de casa, fora dels mesos més crús de l'hivern, cada diumenge i dia feriat puc gaudir un espectacle fastigós, almenys per a mi. Centenars, tal volta milers, d'autos travessen com uns llamps; dotzenes i dotzenes de pesseters fan el miracle de correr desesperadament, malgrat la magresa i les potes tortes dels cavalls que els arroceguen; autos i pesseters curulls de, diguem-ne senyors i senyores, i d'homes i de dones que d'una hora lluny es veu que els cal treballar manualment per a guanyar-se la vida, apart d'aquell contingent nombrosíssim d'ells i de elles que saben viure sense cabals, ni fer res... de bó.

Per al nostre objecte fem cas omís dels primers i dels darrers; dels senyors i dels vidors; fixem-nos, solament, en el sensnombre d'obriers que en autos, cotxes, i tartanes, carrers, tramvies i a peu, es dirigeixen adaltrats a la *corrida*. Son en quantitat enorme. Presenciant-ne, després la desfílada, hom pot convencer's dels milers de pessetes que la massa obrera deixa, mentre hi han curses de braus, a les finestretes de les localitats o en mans dels revenedors.

Com a homes i com a catalans, en sentim, ben cert, una gran vergonya; com a catòlics, una fondíssima tristesa!

El noranta cinc per cent d'aqueixos obrers que malmeten les pessetes de la setmana i la tarda de les festes a la plassa de toros, no ha anat a Missa! El vuitanta per cent no es sap el Parnostre! El setanta per cent no es sap senyar! Més del cinquanta per cent, si ha fet la primera Comunió, no ha passat de la segona!

da-ú de nosaltres, i que, en comptes d'adorar-la de santa sabiesa i de flors de totes les virtuts per tal d'ésser eternament ditxosos, ens complavem deixant-la esclava de la ignorància més supina, de la sutzor dels pecats; i així, mentre en la buidor de la gatzar

ra estulta ens apar que d'ella, de la animeta, no ens recordem, estem fent-la, oh inícs i minia, i llencin les hores en embrutiments com les curses de braus i els cines (aquests encara pitjors que aquelles) i tinguin tan absolutament oblidada la pobra animeta que cadascú porta dins seu; aquesta animeta que no morirà mai; aquesta animeta que és ca-

Es que dono, d'això, la culpa a les curses de braus? No, certament; el que dic i sostinc, és que es una tristíssima vergonya que molts, moltíssims obrers, ajudin amb llur moneda a sostenir una *afició* que és una ignorantos de nosaltres! responsable de totes les omissions del bé, de totes les accions del mal, sense pensar que constantment i perenne, hi han ànimes pariones de la nostra davant del Jutge, que ens cridarà el dia menys pensat, enc que tal volta aquella tarda hi hagi una de les més famoses curses de braus a les Arenes o a la Monumental; enc que al cine A. s'hi ensenyin els rajors desvergonyiments i al B. els crims més esgarrifosos.

Obrers, germans! Si els altres es volen perdre, no volguem nosaltres ésser tan malaventurats. Deixem-nos de la palla de les ximpleries mondanes; pensem com cal en la nostra ànima i en la eternitat que ella ha de viure; eternitat que perque ho és, no passarà mai!

VERAX.

Els retirs obrers

La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, desitjosa d'evitar perjudicis innecessaris a les classes patronals catalanes, els recorda que el dia 31 del present mes fineix el terme legal per a la inscripció de llurs obrers en el règim obligatori de retirs i que el dia primer de setembre començarà d'actuar l'inspecció, que ja està completament organitzada i que tindrà la missió de comprovar si els patrons han assegurat en el règim a tots llurs obrers i de denunciar immediatament davant els Tribunals de Justícia corresponents, a tots els que no ho hagin fet. A l'efecte, el president de l'Audiència Territorial, acaba de publicar una circular dirigida als senyors jutges recomanant-los la ràpida tramitació i resolució de les denúncies que rebin sobre l'ocultació o no inscripció d'assalariats que tinguin dret a ésser inscrits, sobre la manca de pagament de les quotes obligatòries i sobre l'haver-se fet la inscripció en organitzacions que no siguin les autoritzades per a fer-ho.

D'ací d'allà

Els tipògrafs madrilenys adherits a la malnomenada Casa del Poble de la vila i cort, han acordat recentment mantindre el *boicot* que temps ha decretaren contra els vells periòdics del ex-famós Trust, als qui deuen el socialisme bona part de la seva *formació espiritual*.

Així paga el diable a qui el serveix.

S'ha escrit amb lletres de motllo que Lenin, qui ha enrrunat a Rússia, és l'únic home capaç de salvar-la.

¿Per allò del *similia similibus*?

En una conferència donada al cim del Tibidabo s'ha fet retret a la ciutat de Barcelona, sens nomenar-la, que sosté tres places de braus i no pot atendre a les necessitats dels seus Hospitals públics.

Respecte això hi ha molt a dir, company.

Aquest luxe *toril* vé de fora, principalment, i de fora vé gran part de la gentada que omple els nostres Hospitals.

Aquí tothom vé a descarregar miseries i a omplir-se de comoditats...

Barcelona es basta i sobra per atendre ço que és seu; mes no pot exigir-se-la que abasti a tot. A cada pal, sa vela.

Amb motiu dels tristos aixecaments de la Moreria s'ha improvisat un joc de *colmos* patriotellers que fa esferair.

«El *colmo* del patriotismo» llegim en un periòdic. «Patriotismo heroico», llegim en un altre. «El colmo de los colmos», pot intitular-se un article de trompeteria patriòtica que publica un confrare bel·licós.

¿Quí tracte d'enganyar a quí en aquest joc tan poc noble?

¡La veritat! ¡la santa veritat! és qui té cartes en aquest joc i qui més té que dir-hi.

Ens estem enganyant com a xinos.

¡«al freir serà el reir.»

O el plorar, si continuen fent tabola d'allò que es tant callat i seriós.

¿Donar algún quartet? ¿Escriurer amb mangra? Si això fos patriotisme de llei, barat aniria...

A la sessió última de la Unió General de Treballadors es donà compte d'una comunicació de la Federació Sindical Internacional en la qual s'informa de la conducta del Govern d'Holanda, que tracta de donar la representació obrera a la Conferència de Ginebra a les organitzacions catòliques.

La Internacional proposa que en el cas que es porti a terme aquest intent, les representacions obreres de tots els països es retirin col·lectivament de la Conferència de Ginebra. I la Unió General de Treballadors de Espanya acordà contestar que està conforme amb la retirada proposada, ja que aquesta mateixa actitud és la que ella ve seguint dins dels organismes nacionals, puix no vol cap contacte amb els anomenats sindicats catòlics.

Fins cert punt té raó la U. G. T. en no voler aquest contacte. S'en reconeix indigne, encara que sembli el contrari. Ademes, falta sapiguer amb quines condicions els Sindicats catòlics podrien col·seixarse amb els sindicats socialistes. Perque la veritat es que es necessita un ventrell de bronzo per alternar amb certes entitats.

I a tot això, ¿què i diran davant d'aitals declaracions socialistes els babaus que encara creuen que el Socialisme es pel obrer el Samarità de l'Evangeli o al menys, una empresa merament obrerista?

**Aquest número ha
passat per la censura**

NOTICIARI

—El Congrés Agrícola de Banyoles, acordà la formació d'una Associació de Olivicultors per a la defensa dels interessos comunals. Es de desitjar que passi prompte a vies de fet aquest bon acord.

—El govern alemany ha empres la tasca de fer tornar els obrers als camps de on fugiren. A tal fi els dona terres, eines i tota classe de facilitats; el mateix que aquí i veritat?

—L'Ajuntament d'Igualada ha tingut una bella pensada: donar a les famílies de la ciutat que perdin algun fill al Marroc la quantitat de 500 pessetes.

No sols la caritat ben entesa, si que també la santa prudència abonen aquest acord.

—Aquest any, la setmana final de l'Escola d'Estiu del nostre Ajuntament tindrà per objecte l'estudi de la Metodologia Escolar, a càrrec dels professors de les Escoles Normals de Catalunya, senyors don Felip Solé i Olivé, don Cassià Costal, don Fèlix Martí Alpera i don Manel Galés. Demés, tindrà per objecte la Setmana Final visitar els nous establiments de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona. Les conferències es fan els matins a la Universitat Industrial, començant el dilluns, dia 22, a les deu.

—Per a les senyores i senyoretes que vulguin seguir els estudis d'infermeres de la Germandat de Santa Madrona, s'ha inaugurat en la pròpia escola, un curs preparatori, les lliçons del qual es donen els dimarts, dijous i dissabtes, de set a vuit de la nit.

Aquest curs no es pas obligatori per a ingressar a l'Escola d'Infermeres de Santa Madrona, però és molt útil perquè comprèn el repàs de l'ensenyança primària, que s'exigeix, i prepara a l'alumna perquè sense gran esforç pugui assimilar-se perfectament els coneixements tècnics de la professió.

—En instaurar la Mancomunitat de Catalunya l'Escola d'Alts Estudis Comercials, respongué verament a una realitat viva de Catalunya. Les seves ensenyances han tingut tot seguit gran interès, i prova en son els magnífics treballs que la dita Escola aporta a la VII Exposició General, redactats pels

alumnes, sota la direcció dels respectius professors.

Es tracta de treballs d'investigació personal, de memòries de fi de curs, que constitueixen veritables monografies, en les quals es desentrotllen temes de cada un dels grups d'ensenyaments que es professen a l'Escola, ço és: Geografia Econòmica, Mercologia, Organització d'empreses, Aritmètica Mercantil, Dret del Comerciant, Duanes i Transports, Moneda, Banca i Canvi i Economia Política.

La majoria d'aquests treballs van acompanyats de gràfics explicatius, mapes, estadístiques, etc.

—La «Lliga de Consumidors i Llogaters» ha demanat urgentment al Ministre de Gràcia i Justícia que posi frè als caseros que per tota classe de medis augmenten els preus d'inquilinat, i procuri donar unitat de criteri als seus subordinats en lo que respecte a l'aplicació del R. D. de 21 de Juny últim.

—L'Institut de Tocologia i Puericultura està prestant grans serveis al poble i, segons nota de l'Alcaldia, respon bé als fins per que fou creat. Ens complau fer-ho públic.

—Ha adquirit estat diplomàtic i sembla que va per bons viarans, l'assumpte de la desviació de part de les aigües del Segre, que's proposa portar a cap una entitat francesa apoderant-se de les del estany de Lanós, en territori de França, que les vessa a la conca de dit riu català.

Si això prevalgués, fora l'enrunament d'hortes i d'indústries de gran riquesa i pervindre.

—S'ha disposat que quedin derogades les Reials ordres de 5 d'Abril de 1916 i 24 de Setembre de 1917, respecte a emigració, pels abusos a que donaven lloc, quedant vigent en la matèria la legislació que abans de les precitades disposicions regia.

Les companyies navieres estrangeres per a dedicar-se al tràfec d'emigrants, hauran de nomenar ultra el representant espanyol, un suplent, també espanyol, que pugui substituir al propietari, a fi que la companyia no quedi mai sense representació, responnent mentrestant, en tot cas, la fiança dipositada, de la gestió que realitzin tant el propietari com el suplent.

INDUSTRIA CATALANA
MARCA DEPOSITADA

GRAN CERERIA
DE **ANTONIO SALA**

40 Calle de la Princesa 40
Teléfono 428

BARCELONA

BLANQUEO de Ceras en grande escala
FABRICA de Bujías Estearicas y transparentes

NUEVO SISTEMA AL VAPOR 1 Diploma de honor
PRIVILEGIADO POR S. M. 2 Grandes premios

GRAN CERERIA
ESPECIALIDAD en cirios, blandones, ha-
chas, candelas y todo lo
concerniente al ramo de cerería, elaborado con toda
perfección al peso, forma y gusto de cada país en CE-
RAS PURAS DE ABEJAS para el CULTO CATOLICO,
y con buenas mezclas de varias clases y precios. «Sin
humo, olor ni carbón.»

BLANQUEO DE CERAS en gran escala, puras sin mezcla.
CERAS AMARILLAS de todas proceden-
cias. Cerecina, Perafina, Estearina, etc.etc.

FABRICA de BUJIAS Estearicas y trans-
parentes, blancas
y colores de todas clases y varios precios. Cirios y
blandones estearicos de todas dimensiones.

Casa fundada en 1858. Expediciones a todos
los puntos de la Península y Ultramar.
12 MEDALLAS DE 1.ª y 2.ª CLASE

Princesa, 40 ANTONIO SALA Barcelona
Teléfono, 428. A.
Se remiten notas de precios, y catálogos, gratis.

CATALUNYA SOCIAL SURT ELS DISSABTES

Un any. 8 ptes.
Sis mesos 4 »
Cada número . . 15 cèntims.

ANUNCIS A PREUS ECONÒMICS

CONSULTORIO CLÍNICO
DEL
DR. R. JORDÀ MASIP

Tratamiento moderno de las enfer-
medades génito-urinarios y cirugía
Condiciones especiales para trabajadores.

HORAS DE VISITA:
DE 7 A 9. TARDE.

BOQUERIA, 27 pral. 2.ª
Entrada : ALSINA, 3.

GRANS MAGATZEMS JORBA
MANRESA-BARCELONA-BRUSEL·LES

ELS MES IMPORTANTS
:: DE CATALUNYA ::

ELS QUE VENEN MES,
:: I MES BARATO ::

CONTINUAMENT ES REBEN LES MES ALTES NOVETATS
EN CAMISERIA, LLANERIA, SASTRERIA, SOMBRERERIA,
SABATERIA, JOIERIA, ETZ.

PREU FIXE

LEGÍA

ETIQUETA DE LEGIA LIQUIDA CASAMITJANA
LEGIA LIQUIDA EXTRA
CASAMITJANA
S. CASAMITJANA MENSA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Cots

FUNDADA EN 1879.—C. ARCHS, 7, pral.
(Travesía de plazas Santa Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA, ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra, Ortografía, Correspondencia comercial, Documentación, Prácticas de escritorio, *Mecanografía*.—Cálculo mercantil y Teneduría de libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas incluso la *Banca y Bolsa*.—El Título de Tenedor de libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles. *Clases especiales para señoritas*.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial. Lenguáfonos.

304(05)(46.71) Cots. 67

LLET CONDENSADA

PROVEU-LA

UNA

VEGADA

ES LA

MELLOR

MARCA

LA LECHERA

SERVICIOS DE LA COMPAÑIA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de la Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela-Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 16 de cada mes, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salidas de Colón el 12 para Sabanilla, Curasao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4, de Cádiz el 7, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de África. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Línea Brasil-Plata.—Saliendo de Bilbao, Santander, Gijón, Coruña y Vigo para Río Janeiro, Montevideo y Buenos Aires, emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires para Montevideo, Santos, Río Janeiro, Canarias, Vigo, Coruña, Gijón, Santander y Bilbao.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen telegrafía sin hilos. También se admite carga y se expiden pasajes para todos los puertos del mundo, servidos por líneas regulares.

Dep. La Horquilla de Oro Calle Nueva de S. Francisco, 77, Barcelona

FRANQUEO CONVENIENTE